ÅRSPLAN 26/27

Bakarvågen FUS barnehage



Bakarvågen

INNHOLD

1. Om årsplanen og FUS sine mål for barnehagene

Visjon
Verdier
Hovedmål

2. Om barnehagen

3. Vårt verdigrunnlag

Barn og barndom
Demokrati
Mangfold og gjensidig respekt
Likestilling og likeverd
Bærekraftig utvikling
Livsmestring og helse

4. Barnehagens formål og innhold

Sosioemosjonell støtte og veiledning
Organisering og ledelse
Læringsstøtte

5. Barns medvirkning

6. Samarbeid

Foreldresamarbeid
Samarbeid med andre instanser

7. Overganger

Tilvenning i barnehagen
Overganger innad i barnehagen
Overgang mellom barnehage til skole

8. Barnehagen som pedagogisk virksomhet

Lærende organisasjon
Planlegging
Vurdering
Dokumentasjon
Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte.

9. Barnehagens fagområder





BARNET FØRST!





1. OM ÅRSPLANEN OG FUS SINE MÅL FOR BARNEHAGENE

Årsplanen viser hvordan barnehagen jobber for å oppfylle kravene i den nasjonale rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (Kunnskapsdepartementet, 2017, s.37). Årsplanen beskriver hvordan vi jobber for å nå FUS sine felles målsetninger for barnehagene.



Visjon:
Sammen gir vi barndommen verdi: Vennskap, lek, glede og hverdagsmagi

Visjonen er vår ledestjerne og den setter retning for hva vi ønsker at FUS barnehagene skal oppnå – i dag og i fremtiden. Visjonen er det vi strekker oss etter hver dag i møte med barn, foreldre og kollegaer.

Våre metoder for å jobbe mot visjonen:
Barndommen er en verdifull og magisk tid, og ingen er så flinke som barn til å «leve i nuet». Vi ønsker å være med barna å nyte disse opplevelsene av å være til stede i de magiske øyeblikkene. Vi vil la leken få en stor plass i hverdagen. Dette innebærer blant annet at dagsrytmen vil variere litt fra dag til dag, fordi vi ikke ønsker å avbryte en lek når den er på sitt beste. Det er også viktig at vi voksne blir med på barnas initiativ og deltar i leken på deres premisser. I Bakarvågen FUS skal de voksne tørre å være barnslig!

Vi vil ta ansvar for at hvert enkelt barn skal ha venner. Dette vil vi blant annet gjøre ved å observere og veilede barna i lek og hjelpe dem til å utvikle sin sosiale og emosjonelle kompetanse, samt deres lekekompetanse. Er det noen som sliter med å få venner, vil en i personalet være en trygg og god venn inntil barna klarer å etablere flere vennskap og meningsfylte relasjoner. De skal veilede barnet til å lære seg å ta kontakt med andre barn på en positiv måte, til å vise prososial atferd og godt samspill med andre barn og voksne. Dersom vi ser at et barn faller utenfor til tross for våre forsøk på støtte og veiledning, kan det også bli aktuelt å endre barnegrupper. Alle barnehager er pålagt å arbeide kontinuerlig og forebyggende for å fremme helsen, miljøet og tryggheten til barna slik at kravene i lov og forskrift blir fulgt (Barnehageloven § 41). Vi har derfor utarbeidet en kvalitetsplan, som beskriver barnehagens kvalitetssikring og kvalitetsutvikling på det psykososiale området. Planen beskriver de systematiske tiltakene som skal gjennomføres for å sikre kvalitet, de ressursene som må være til stede, rekkefølgen av aktivitetene og hvordan kravene i lov og forskrift blir ivaretatt. Hovedfundamentene i dette arbeidet er Håndboken for Sammen mot mobbing (2021) og Kvalitetssystemet for Sammen mot mobbing (2021).

Verdier:
Glødende, skapende og tilstedeværende

Verdiene våre er kulturbærerne i FUS. Verdiene forteller hva vi står for, hva vi tror på og hva som er viktig for oss. De er en kilde til motivasjon og inspirasjon i det daglige arbeidet i barnehagen på veien for å virkeliggjøre visjonen.

Våre metoder for å jobbe i tråd med verdiene:
Hos oss ønsker vi å ha ansatte som er genuint interessert i å være sammen med barna, vise begeistring, entusiasme og følelser. Vi tenker at for å være glødende, må vi være spontane, utfolde oss og vise innlevelse. Det skal være rom for mye humor i hverdagen. Voksne som engasjerer seg i barnas interesser skal få barnet til å føle seg sett på en positiv måte, hvert enkelt barn skal føle seg betydningsfull. Engasjerte voksne har også en smitteeffekt på barnas engasjement, og legger til rette for barnas utvikling og læring.

Vi vil ved hjelp av nysgjerrighet og undring legge til rette for kreativitet, og følge opp barnas ideer og skapende initiativ. I leken handler dette om å bruke fantasien, komme med innspill og ideer, og bli med på initiativ som kommer fra andre. Enten det er kunstneriske uttrykk, praktiske forhold, pedagogikk eller foreldresamarbeid vil vi hele tiden jobbe for å se etter nye mulige løsninger. Det finnes ingen fasit på det vi skal gjøre, vi ønsker at fantasien skal styrke oss til å prøve nye ting.

I Bakarvågen FUS vil vi ha voksne som er til stede sammen med barna både fysisk og psykisk. Vi skal være aktive lyttere, og være et støttende stillas for barna. Vi ønsker å jobbe aktivt med å observere det som skjer i barnegruppene, og jobbe for at alle barna føler trygghet i de voksnes tilstedeværelse. Voksnes årvåkne tilstedeværelse er en betingelse også for barnas medvirkning. I vår barnehage vil vi være aktive på å følge opp personalet på dette området.

Hovedmål:

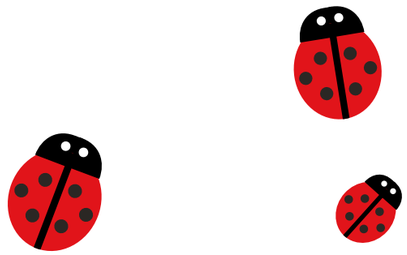
- FUS barn har et positivt selvbilde
- FUS barn er trygge og forskende, trives i lek og har vennekompetanse
- FUS barn gleder seg til “resten av livet”, og vet at de har påvirkningsmulighet og at innspillene deres teller
- FUS barn har det gøy i barnehagen

Våre metoder for å jobbe mot målene:

I Bakarvågen tenker vi at det aller viktigste vi gjør for å oppnå disse målene, er å vise barna positivt engasjement og kommunisere med dem på en respektfull måte. En god selvfølelse er et viktig redskap å ha når livet butter imot. Mennesker med en god selvfølelse har det bedre med seg selv og andre, derfor er det nødvendig å ha fokus på dette i barnehagen. Ved å fremelske barnets muligheter og ha et fokus på hele barnet, kan vi bygge opp selvfølelsen. Barnet “speiler” seg i andres reaksjoner på seg selv, og dette gjør at de trenger masse ros. Vi skal alltid se det positive hos hvert barn og fremheve deres gode sider.

Det er viktig for barna at vi voksne setter grenser. Når vi er konsekvent i vår grensesetting, vil det kunne gi barna forutsigbarhet og en følelse av trygghet. Det er samtidig viktig at grensene settes på en måte som viser kjærlighet og respekt. All vår kommunikasjon med barna skal være anerkjennende.

Vi må undre oss sammen med barna for å gjøre dem nysgjerrige, og oppmuntre dem til å søke kunnskap for finne sine svar. Personalet øver seg jevnlig på feedback-loops og å stille gode spørsmål fremfor å gi dem svarene. På den måten vil vi lære dem å analysere og reflektere, og vi tilrettelegger for at barna gjennom utforskning og utprøvning kan videreutvikle sine kreative prosesser i samspill med andre.



I FUS barnehagene har vi et felles slagord, «Barnet først». Det innebærer at alt vi gjør skal være til barnets beste. «Barnet først» er også navnet på vår kompetansesatsing, der målet er et likeverdig barnehagetilbud av høy kvalitet i alle våre barnehager. I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: Først en beskrivelse av hva rammeplanen sier, så en beskrivelse av hvordan vi vil gjennomføre dette i praksis

I denne årsplanen er kapitlene bygd opp slik: Først en beskrivelse av hva rammeplanen sier, så en beskrivelse av hvordan vi vil gjennomføre dette i praksis.







2. OM BARNEHAGEN

Bakarvågen FUS barnehage åpnet i mars 2011. Vi har en beliggenhet som gjør at vi er nærme naturen, og har både skog, fjell og sjø i nærheten. Vi jobber som basebarnehage og organiserer oss i to etasjer; 1-3 åringene er i første etasje, på Friskus, og 3-6 åringene er i andre etasje, på Activus. Begge basene disponerer 3 store rom hver + 2-3 grupperom. Innad på basene, deler vi barna i mindre grupper etter vennskap, utvikling og alder. Dette er organisert i system, slik at det skal være forutsigbart for alle. På starten og slutten av dagen har barna mulighet til å medvirke hvem de er med, og hvor de ønsker å leke. Barnehagen har stort fokus på leken og lekens verdi. Gjennom leken bygger barna relasjoner med små og store i barnehagen, leken er en arena for læring og utvikling i samspill med barn og voksne. Gjennom lek bygges vennskap, fellesskap og tilhørighet.
.

Våre satsningsområder: fysisk aktivitet & friluftsliv

I Bakarvågen ønsker vi å påvirke barnas motivasjon til å bevege seg og være mye ute i friluft. Satsningsområdene fysisk aktivitet og friluftsliv har vi valgt fordi vi mener det er viktig for barnas helse og livsglede å være i aktivitet. Vi ønsker å tilføre barna noe verdifullt annet, i en samfunnsutvikling hvor tendensen går mot mer skjermtid og stillesitting inne. Dette ser man også igjen i gruppedagene våre, hvor tema for gruppene er: turgruppe, aktivitetsgruppe og prosjektgruppe.

«Vaner og handlingsmønstre tar form allerede fra tidlig alder. Gode vaner som tilegnes i barnehagealder kan vare livet ut.» (Rammeplanen, 2017, s 49)

Hvordan vi jobber med nettopp dette, vil avhenge av barnas alder, funksjonsnivå, interesser og utvikling. Det er derfor noe ulikt hvordan vi arbeider med satsningsområdene med småbarn kontra store barn. Uavhengig av dette setter vi oss tydelige mål:

Mål

- Barns opplever glede ved å bevege seg inne og ute.
- Barnehagen påvirker barnas holdninger på en måte som gjør at barna senere utvikler en aktiv livsstil.
- Barna utvikler motoriske ferdigheter.
- Barna får et positivt selvbilde og har tro på egen mestringsevne.
- Barnas sanser stimuleres.
- Barna får kjennskap til egen kropp og egne ferdigheter, samt kan vurdere risikoer og bli kjent med egne grenser.

Når førskolebarna begynner på skolen, skal vi sørge for at deres "ryggsekk" er fylt med gode holdninger, verdier, ferdigheter og vaner knyttet opp til fysisk aktivitet og friluftsliv, som de kan ta med seg for resten av livet.

Vi har valgt å skille mellom fysisk aktivitet og friluftsliv når vi konkretiserer vårt arbeid og våre metoder.

FYSISK AKTIVITET

«Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling».

(Rammeplanen, 2017, s. 11).

Barnehagen skal legge til rette for utvikling av barnas motoriske ferdigheter, og inspirere til kreativ utfoldelse og bevegelsesglede. Vi skal bidra til at barn føler seg inkludert i aktiviteter der de kan få være i bevegelse, lek og sosial samhandling. Dette gjør vi med grunnlag i at barna skal oppleve motivasjon til bevegelsesglede og få mestre kroppslige utfordringer ut fra egne forutsetninger. Det skal være lystbetont.

Vi ønsker å legge til rette for at barna oppnår en emosjonell gevinst gjennom å bli trygg på egen kropp ved fysisk aktivitet. Som følge av fokus på motorisk utvikling, vil barnehagen ha en helsefremmende og forebyggende funksjon som vil kunne bidra til utjevning av sosiale forskjeller. Det å være i aktivitet gir livsglede, overskudd og energi. Det vil samtidig kunne motvirke depresjoner og minske stress.

Barns hjerne utvikler seg i takt med fysisk aktivitet, og med fysisk trening vil en dermed kunne gi barna et bedre utgangspunkt for senere lese- og skriveutvikling. Trening av kroppen gir bedre kroppskontroll, og gjør at hjernens to halvdeler fungerer bedre sammen. God motorisk kontroll vil altså kunne påvirke barna på mange ulike områder.

Bakarvågen
FUS barnehage AS

Adresse:
Storskarhaugen 6, 5305 Florvåg

Telefonnummer: 977 17 006

Daglig leder: Klara S. Vik
E-post: dl.bakarvagen@bhg.no

Kontaktinfo til basene:
Activus
E-post: activus.bakarvagen@bhg.no

Friskus
E-post: friskus.bakarvagen@bhg.no

Nettsted: fus.no/bakarvagen

Metode for måloppnåelse innenfor fysisk aktivitet

- Alle barn skal oppleve minst en form for voksenstyrt gymaktivitet i løpet av dagen, enten inne eller ute. Dette kan være: Yoga, Tabata, Hinderløyper, Avspenning, Minirøris, Bevegelsessanger, Sangleker.

- Gjennom året skal alle barn få oppleve aktiviteter knyttet til de 7 koordinative ferdighetene:
  - Balanse
  - Rytme
  - Øye-hånd-koordinasjon
  - Øye-fot-koordinasjon
  - Romorientering
  - Reaksjon
  - Tilpasset kraftinnsats

Dette skal vi gjøre ved å for eksempel balansere på balansestokkene, holde takt og rytmer i sangleker, kaste tennisballer på boks eller basketballer i kurven. Barna skal øve på å sparke en ball og å finne skoene på plassen sin i garderoben.

- Gjennom året skal alle barn få oppleve aktiviteter knyttet til de grunnleggende fysiske ferdighetene som å krype, sitte, gå, løpe, hoppe, hinke, klatre, osv.
- Minimum hver uke vil det bli tilrettelagt for fysisk aktivitet ute, som for eksempel jungelløype og hinderløype.
- Vi har en sykkeldag i uken gjennom hele året. Småbarna starter med sykkeldager på våren. Her kan de ta med egen sykkel hjemmefra.

Vi har utedag en gang i uken. Da har vi har felles utegym med hele huset, og legger til rette for lek og samspill på tvers av etasjene.

FRILUFTSLIV

«Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring.»

(Rammeplanen, 2017, s. 52)

Naturen er en unik læringsarena for barna, og gjennom aktivitet og læring vil sanser utfordres. Ved å være ute i ulendt terreng, vil vi fremme motorisk utvikling. Ute kan barna selv velge sine utfordringer, og har derfor alltid gode muligheter for utvikling. Samtidig må personalet være tilstedeværende, slik at de kan hjelpe barnet til å se nye muligheter og passende utfordringer. Med de minste barna må vi starte i det små, og utvide horisonten etter hvert som tryggheten øker. Barna må være trygg i barnehagen før de kan bevege seg utenfor barnehagen. Etter hvert som barna er mottakelig for det, begir vi oss ut på lengre turer. Det er samtidig viktig for oss at vi velger kvalitet fremfor kvantitet.

«Kanskje er det i møte med naturen at vi, både voksne og barn, føler oss som virkelig levende mennesker, fordi det er der vi møter livet i sin fulle bredde.»
(Temahefte om natur og miljø, Kunnskapsdepartementet 2006)

Vi skal ha et mangfoldig uteliv der vi skal gi barna mange gode og varierte naturopplevelser, som beriker barnas aktiviteter og sanseopplevelser. For oss er det viktig at barna blir glade i å være ute i all slags vær, og lærer seg å sette pris på og ta vare på naturen. De skal bli godt kjent med sitt nærmiljø og hvilke muligheter det gir for utfoldelse. Vi vil ha et uteliv på barnas premisser. De skal oppleve å mestre nye utfordringer ut fra egne forutsetninger. Å ferdes ute i naturen er dessuten en viktig del av kulturarven i Norge.



Måloppnåelse innenfor friluftsliv

- Barna skal erfare å være ute i all slags vær.
- Barna skal oppleve frisk luft hver dag.
- Barna skal oppleve å lage mat på bål og stormkjøkken månedlig.
- Barna skal oppleve å nyte maten ute.
- Barna skal erfare dramatisering og samlingsstunder på tur.
- Personalet skal legge til rette for å bruke naturmaterialer til formingsaktivitet. Vi skal blant annet lage landart og modellere seg selv og andre kreative fantasidyr.
- Personalet skal legge til rette for at "inneaktiviteter" tas med ut. For eksempel duplo, dyr, rollelek og formingsaktiviteter.
- Alle barn under 2 år skal minimum en gang i måneden leke og utfolde seg i ulendt terreng utenfor barnehagens gjerde.
- Alle barn over 2 år skal leke og utfolde seg i ulendt terreng ukentlig.
- Alle barn over 2 år skal besøke Erdalsneset.
- Alle barn over 2 år skal i løpet av året på ekskursjoner. Det vil si en lengre tur der vi har et mål ved selve turen. For eksempel å dra til fjæren, tur til biblioteket eller tur på Kolbeinsvarden. Hyppighet økes med alderen.
- Førskolebarna skal i løpet av året gå tur til Stoltzekleiven og Kolbeinsvarden.

FUSTIVALEN

Hvor mange barnehager kan skryte av å ha sin egen festival? Det er nå duket for full rulle med aktiviteter gjennom hele dagen, som gjenspeiler satsningsområdene våre.

På formiddagen er det fysisk aktivitet i fokus. Da blir det blir tabata, sanseløype/hinderløype, dans og sangleker/ringleker. Det er viktig med påfyll av drikke og energi, så vi har også våre egne drikkestasjoner med vann underveis og barna får ta pauser når de har behov for det.

På ettermiddagen er fokuset på friluftsliv. En stor festival må jo holdes utendørs, og FUStivalen er intet unntak. Det blir langbord dekket av mat som foreldrene har disket opp med og underholdning fra FUStival-scenen. Det blir også flere andre stasjoner med felles aktiviteter for barn og foreldre.

Alt er duket for en fin ettermiddag med barn, foreldre og ansatte.

KOSTHOLD OG FUS SMARTMAT

«Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner»
(Rammeplanen, 2017, s. 11)

Vi vet at små kropper trenger riktig drivstoff for å vokse, leke og lære. Derfor setter vi matglede og sunne måltider høyt på lista! Med FUS SmartMat får barna ikke bare energi til lek og læring – vi legger også grunnlaget for gode vaner som varer livet ut. Barnehagen har stor innflytelse på barnas vaner, holdninger og atferd, og derfor ser vi det som viktig å servere barna et variert kosthold i tråd med helsedirektoratets kostråd.
Hos oss har barna med seg frokost hjemmefra, men vi sørger for lunsj og frukt hver dag – alltid med noe godt og grovt. Tre ganger i uken baker vi, og én dag i uken serverer vi varm lunsj. Som en stolt Fiskesprell-barnehage betyr det at annenhver varmrett er fisk – og ja, barna får være med på matlagingen! Måltidene er mer enn mat – det er tid for gode samtaler, fellesskap og læring. Barna øver på selvstendighet, bordskikk og å ta hensyn til hverandre. Samtidig får barna medvirke sammen med de voksne i mat- og måltidsaktiviteter.
Ved enkelte høytider/markeringer vil det være naturlig å servere mat som er knyttet til dette. Barna får servert pølse og is til 17. mai feiring i barnehagen. I forkant av jul så hører det også med en god del forberedelser. Til nissefest får barna en sjokolade av nissen, og de får være med å bake pepperkaker i løpet av desember måned. Til bursdagsfeiringer serverer vi alltid smoothie med ulike frukter og bær. Dette gjelder også karneval hvor barna får smoothie/fruktspyd.
Vi ønsker at alle barna skal få gode opplevelser og få i seg nok næringsrik mat rundt måltidene. Vi legger til rette for allergier, intoleranser og religiøse mathensyn. Dersom barnet har allergi eller intoleranse, ønsker vi en legeerklæring på dette. Noen ganger kan de yngste barna i barnehagen ha behov for grøt/melk som supplement til måltidene for å få i seg tilstrekkelig med mat, dette legger vi selvfølgelig til rette for.



3. VÅRT VERDIGRUNNLAG

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barnas utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 7)

Barn og barndom

«Barna skal møtes som individer, og barnehagen skal ha respekt for barnets opplevelsesverden. Barns liv påvirkers av omgivelsene, men barn påvirker også sine egne liv»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

Vårt syn på barn og barndom:

Hos oss kommer barnet FUS (først)! Vi ser på alle barn som verdifulle og kompetente mennesker, der hvert eneste barns tanker og følelser er like viktig. Når barnet lykkes og føler seg verdifull, ligger alt bedre til rette for god utvikling. Gjennom å undre oss sammen med barna, og legge til rette for refleksjon og filosofering, vil barna oppleve at deres stemme er viktig. Vi må i alle læringssituasjoner være et støttende stillas for barnet. Ved å bli hørt og sett, vil barna selv ønske å ta ansvar for å påvirke sin egen hverdag.
Berit Bae beskriver anerkjennelse som en grunnleggende holdning av likeverd og respekt. En slik holdning, der vi ser på barnet som et subjekt, ønsker vi å ha i Bakarvågen FUS barnehage.

Vårt syn på barn får konsekvenser for hvordan vi som voksne opptrer sammen med barna. Barn trenger ikke voksne som er perfekte. De trenger mennesker som tør å vise hvem de er, voksne som spiller hverandre gode, er forutsigbare, åpne og imøtekommende. Vi vil lytte, by på oss selv, observere og reflektere, gi omsorg og ikke minst tid til hvert enkelt barn. Vi skal være skapende, glødende og tilstedeværende.



Vi jobber så klart mye med å fremme trygt psykososialt miljø, og forebygging av krenkelser og mobbing i barnehagen

Link Handlingsplan

Demokrati

Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta. Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 8).

I barnehagen vår har vi et mangfold av barn, og noen er flinkere å formidle sine preferanser enn andre. Det er vårt ansvar at de forsiktige barna også blir sett og hørt. På samme måte er det vi som må prøve å finne ut hva barna faktisk formidler. Når et barn for eksempel ser ut til å være sint, må vi gå inn for å finne ut hva som kan ligge bak denne atferden. For å passe på at alle barna blir sett og hørt, foretar vi med jevne mellomrom observasjoner der man noterer ned hvilke barn man har hatt god kontakt med de ulike dagene.

Videre jobber vi for å skape større bevissthet rundt for eksempel å la barn som er forsiktige få mulighet til herjelek. Disse barna må få slippe til, slik at ikke de som er mest ivrige og aktive alltid får dominere. På samme måten vil vi legge til rette for at de mest aktive barna kan drive rolige aktiviteter, slik at også de kan beherske ulike roller i lek og aktiviteter. På denne måten tror vi at de kan ha flere valgmuligheter når de blir eldre.

Mangfold og gjensidig respekt

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfold og gjensidig respekt. Barnehagen skal bidra til at alle barn føler seg sett og anerkjent for den de er, og synliggjøre den enkeltes plass og verdi i fellesskapet. Barnehagen skal legge til rette for kulturmøter, gi rom for barnas egen kulturskaping og bidra til at alle barn kan få oppleve glede og mestring i sosiale og kulturelle fellesskap»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 9).

I Bakarvågen er vi opptatt av at barnehagen har en viktig samfunnsoppgave i tidlig forebygging av diskriminering og mobbing. Rammeplanen sier at sosial kompetanse er vesentlig for å motvirke utvikling av en slik problematferd. Vi vil hele tiden arbeide for at vi skal ha et godt psykososialt miljø

hvor alle barna kan utvikle seg i trygge omgivelser med utfordringer tilpasset enkeltbarnet. Gjennom holdningsskapende arbeid og et godt samarbeid med hjemmet skal personalet i Bakarvågen FUS skape et trygt, inkluderende og stimulerende barnehagemiljø som forebygger mobbing.

Vi ønsker å lære barna en holdning om at alle ikke behøver å være like. Det er verdifullt og positivt at vi har et mangfold, og vi vil prøve å hjelpe barna til å se det som er annerledes som en styrke. Uansett hvilken posisjon/ bakgrunn en har, skal alle bli sett, hørt og tatt på alvor. Vi skal motivere alle til å tørre å ytre sine meninger, ris og ros skal kunne gis og tas imot på en god måte.

Likestilling og likeverd

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10).

Våre metoder for å fremme likestilling og likeverd:

Vi skal være bevisst på at barn som kommer fra ulike sosioøkonomiske familier og ulike kulturer blir tatt imot og inkludert, og gi dem tro på at de har de samme muligheter som andre. Holdningsskapende arbeid er viktig i barnehagen, her legges den grunnleggende tanken i forhold til hva som er i tråd med samfunnets verdier. Vi tenker at noe av det viktigste her er at vi voksne er gode forbilder. Vi må vise genuin interesse og fremheve det som er positivt, blant annet i møte og arbeid med barn fra andre kulturer. Når både de voksnes ord og handlinger viser hvert enkelt barn at han/ hun er verdifull, mener vi at også barna har gode forutsetninger for å lære denne holdningen.



Rammeplanen sier at barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. I Bakarvågen FUS legger vi til rette for at barna skal kunne velge sin lek i barnehagen, uavhengig av kjønn. Alle barn skal få oppleve like muligheter til et variert aktivitetsopplegg, og til å bli sett og hørt på lik linje. Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme muligheten til å få være seg selv. Dette er noen av prinsippene som også ligger bak barnehagens fargefest som arrangeres i slutten av besøkeukene. Vi ønsker å fremme gode holdninger og respekt for egen og andres identitet, og vi vil markere samhold, solidaritet og toleranse. Alle har rett til å velge sin identitet.

Bærekraftig utvikling

«Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorden slik vi kjenner det. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 10»

Våre metoder for å fremme bærekraftig utvikling:

Bærekraftig utvikling baserer seg på tre pilarer: Økologisk, økonomisk og sosial bærekraft. En viktig del av barnehagens oppgaver er å lære barna å ta vare på seg selv, hverandre og naturen gjennom å fremme verdier og holdninger rettet mot en bærekraftig utvikling. Bærekraftig utvikling handler om å verne om livet på jorda og å ta vare på behovene til mennesker som lever i dag, uten å ødelegge framtidige generasjoners muligheter til å dekke sine behov.

Ved at barnehagen lærer barna å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet, vil vi gi barna forståelse for at de handlinger vi gjør i dag har konsekvenser for fremtiden. Dette kan sikre fremtidige generasjoners mulighet til å få dekket sine grunnleggende behov.
Naturopplevelser i tidlig barndom er viktige for å skape tilhørighet til naturen, som videre i livet kan utvikle seg til positive holdninger. Derfor ønsker vi å gi alle barna som går i Bakarvågen FUS barnehage gode naturopplevelser, og mulighet til å bli godt kjent med og trygg i naturen.

Vi vil legge fokus på miljøutfordringene som vi står ovenfor i dagens samfunn og lære noe om hva vi kan gjøre for å sikre en mer bærekraftig utvikling. Det er viktig for oss i Bakarvågen FUS at barna får et positivt bilde av framtiden og at vi sammen finner gode løsninger og praksiser for en bærekraftig framtid.

Livsmestring og helse

«Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser. Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 11).



Våre metoder for å fremme livsmestring og helse:

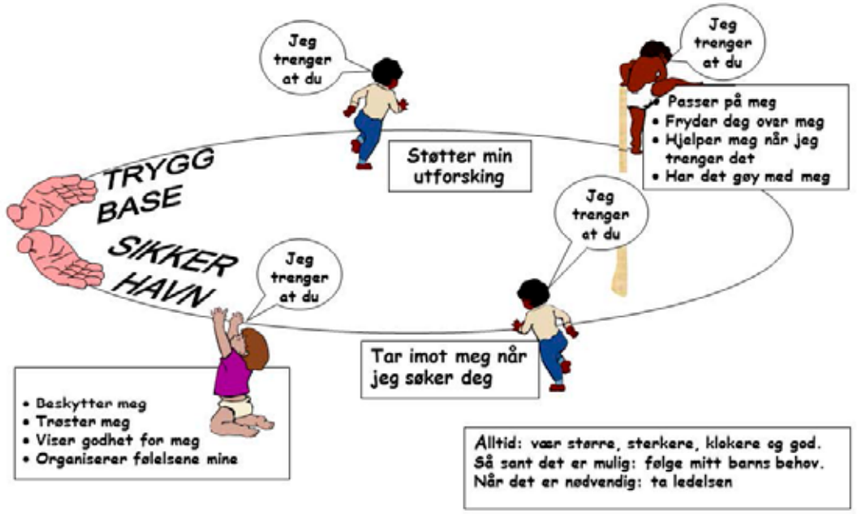
En av hovedgrunnene til at vi i Bakarvågen har valgt satsningsområdene friluftsliv og fysisk aktivitet, er nettopp helsen. Vi ønsker å oppnå at de blir trygge på sin egen fysikk, føler mestring og bevegelsesglede, og blir kjent med egne og andres følelser. Vi skal videre legge til rette for at barna skal få erfaring med å samarbeide og samhandle med andre barn, å mestre motgang, og hvordan de kan håndtere utfordringer. For å ivareta den psykiske helsen har vi også stort fokus på vennskap.

Vi ønsker å skape et trygt læringsmiljø i barnehagen, der voksne er varme og tydelige, og viser tilstedeværelse og klare forventninger til barna. Samtidig skal barnets stemme komme frem, de skal bli tatt på alvor og kjenne seg verdifull. På denne måten ønsker vi å hjelpe barnet til å føle livsmestring.

Lek og vennskap viser seg å ha en beskyttende effekt i forhold til mobbing. Ingrid Lund utførte et studie der hun blant annet intervjuet en stor gruppe 5-åringer. På spørsmålet «Hva er du mest redd for?» svarte flertallet «Å bli stengt ute fra lek.» («Hele barnet, hele løpet. Mobbing i barnehagen.», 2015) Mennesker har et grunnleggende behov for å høre til, og det er noe av grunnen til at vi i FUS barnehagene har gjort vennskap til en del av visjonen vår. Det er vårt ansvar at alle barna hos oss opplever vennskap og fellesskap. Dette krever at vi er tett på barna, både for å observere og å veilede. Det er ikke alltid nok å se at et barn stadig er i lek. Vi må blant annet se hvordan leken foregår, hvilken rolle barna tar/ får i leken, og hvordan barna tar kontakt med hverandre.

I januar 2021 kom der en ny lov, som skal sikre at alle barn får en trygg og god barnehagehverdag. Barnehagen forpliktes til å ha nulltoleranse mot krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. For å opprettholde kvaliteten på dette arbeidet, har vi tatt i bruk kvalitetssystemet Sammen mot mobbing. Her er dette arbeidet satt i et system. Blant annet bruker vi bestemte observasjonsskjema for å sikre at vi klarer å fange opp alt som foregår i det sosiale samspillet. To ganger i året brukes disse intensivt. Vi har også jevnlige barnemøter og diverse sjekklister. Når vi da fanger opp barn som har falt utenfor fellesskapet/ ikke opplever vennskap, vil vi være tett på i leken for å veilede. Vi skal lære dem ulike strategier for å ta kontakt, starte en lek og holde på venner. Dersom barnet strever over lenger tid, lager vi en tiltaksplan.

Circle of security





Circle Of Security (COS) er en veiledningsmetode som i utgangspunktet ble laget med tanke på foreldreveiledning. Etter hvert er det flere yrkesgrupper som jobber med omsorg som har tatt den i bruk. Metoden fokuserer på omsorgspersonens rolle og betydning i barnets utvikling og utforskning. Barnet må selv ut å oppdage og gjøre sine egne erfaringer med omverden, og i denne oppdagelsen skal vi som voksne støtte barnet. Vi skal hjelpe barnet å organisere og bekrefte sine følelser. Om barnet stagnerer i sin utforskning, skal personalet se barnet og hjelpe dem til å bli trygge nok til å fortsette sin oppdagelse.

4. BARNEHAGENS FORMÅL OG INNHOLD



«Barnehagens innhold skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. I barnehagen skal barna få leke og utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. Arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk skal ses i sammenheng og samlet bidra til barns allsidige utvikling»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 19)

Barnet først er et helthetlig system for å styrke de ansattes kunnskap og handlingskompetanse. Det består av tre ulike hovedområder som sammen bidrar til å styrke barns allsidige utvikling; sosioemosjonell støtte og veiledning, organisering og ledelse samt læringsstøtte.

Sosioemosjonell støtte og veiledning:

Sosioemosjonell støtte og veiledning handler om hvordan de ansatte klarer å skape en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle gode relasjoner med andre, oppleve glede ved å lære noe nytt, oppleve trygghet og tilknytning og ha en opplevelse av selvbestemmelse og selvstendighet.

Positivt klima: I et positivt klima smiler og ler de ansatte sammen med barna. Vi ser mange bevis på at de har en god relasjon til barna, og de viser entusiasme og interesse både med kroppen og stemmen. De er der barna er, i barns høyde og med kroppen vent mot dem.

Negativt klima: Det er fravær av at de ansatte straffer, håner, kjefter og erter barna.

Sensitive voksne-trygge barn: Å være sensitiv handler om å være oppmerksom og respondere på det enkelte barns tegn på at de har behov for støtte. De ansatte kjenner barna godt. De merker hvis barna er urolige, redde, uoppmerksomme, uinteressert, og de tilpasser atferden sin for å respondere på det de ser.

Barns perspektiv og medvirkning: De ansatte følger barns initiativ og ideer, viser fleksibilitet og ivaretar barnas perspektiv. De lar barn utrykke seg og etterspør barns ideer, gir barn ansvar og oppmuntring til å klare seg selv.



Emosjonskompetanse hos barn og ansatte: Emosjonskompetanse handler om å identifisere og forstå egne følelser og håndtere frustrasjon. Det handler om å forhindre at stress og uro overvelder evnen til å tenke klart, og ha kontroll over hvordan og når du uttrykker følelser.

Emosjonsveiledning: I emosjonsveiledning er de ansatte bevisst barnets følelser, er til stede, oppretter kontakt med barnet, viser forståelse og aksept for barnets følelser. De går inn i følelsen til barnet, og navngir følelsen. Hvis nødvendig, hjelper og støtter de barnet i problemløsningen.

Organisering og ledelse:

Organisering og ledelse handler om hvordan ansatte skaper en barnehagehverdag som hjelper barn å utvikle god selvregulering, holde fokus og vise interesse for lek og læringssituasjoner. De ansatte etablerer og opprettholder rutiner og strukturer for å skape forutsigbarhet og trygghet, slik at barna kan engasjere seg i meningsfulle og utviklingsfremmende aktiviteter.

Gruppeledelse og veiledning: De ansatte er proaktive og har klare forventninger til atferd. De gir oppmerksomhet på ønsket atferd og gir trygge og forutsigbare rammer.

Tilrettelegge for lek, læring og overganger: Avdelingen har klare rutiner og de ansatte sikrer flytende overganger. Barna kjenner til regler, og barnehagehverdagen preges av lite venting. Innhold og aktiviteter er godt forberedt.

Variasjon: Det er varierte og interessante materialer i barns høyde. De ansatte tar barns perspektiv og legger til rette for barns deltakelse i aktiviteter.



Læringsstøtte:
Læringsstøtte handler om at de ansatte gir støtte til barnas læring. Det teoretiske grunnlaget kommer hovedsakelig fra forskning på kognitiv utvikling og språkutvikling. Der vektlegges forskjellen mellom det å kun lære fakta og læring av hvordan fakta henger sammen, er organisert og avhengig av hverandre. Barns kognitive og språklige utvikling er avhengig av mulighetene de får til å benytte eksisterende ferdigheter, og om de ansatte støtter utviklingen av stadig mer komplekse ferdigheter. Læring skjer når barnet er i samspill, er aktivt og opplever mening og engasjement. Ren instruksjon egner seg ikke for barn i barnehagealder. De har behov for å delta og medvirke og oppleve mening for at læring skal kunne skje.

Begrepsutvikling, forståelse og dybdelæring:
De ansatte bruker læringsfremmende diskusjoner og aktiviteter sammen med barna. Læring handler ikke bare om å tilegne seg kunnskap, men også om å benytte denne kunnskapen i nye situasjoner. De ansatte legger mest vekt på å øke barnas forståelse, snarere enn bare å gjennomføre læringsaktiviteten. De ansatte relaterer nye begreper til situasjoner, hendelser eller objekter som barna er kjent med. Gjenkjenning fremmer læring. De ansatte etterspør barns tenkning og problemløsning.

Tilbakemeldinger: Barn trenger tilbakemeldinger på egen læring for å få mest mulig ut av en situasjon/ aktivitet. Når barna er i lek og holder på med aktiviteter kan de ansatte gi hint (verbalt eller fysisk) eller stille spørsmål og komme med innspill for at barna skal holde på lenger med en oppgave, og dermed oppnå økt læring og mestring. Målet er tilbakemeldingssirkler, det vil si gjentakende spørsmål - svar – sekvenser, slik at barnet får en dypere forståelse av det aktuelle temaet.

Språk: I språkstøtte er det viktig med hyppige samtaler sammen med barna, og frem- og tilbake utvekslinger mellom barnet og de ansatte. De ansatte snakker med barna, ikke til. De stiller mange åpne spørsmål, der det kreves mer enn et eller to ord til svar, de repeterer og videreutvikler barnas utsagn, setter ord på det de selv gjør og det barna gjør. De har et variert språk, forklarer ord og knytter ord til hendelser/erfaringer her og nå. De ansatte har en klar intensjon om å fremme barns språk i samtaler mellom barna og mellom barn og ansatte.

Egenledelse i lek og læring: De ansatte støtter barn i sin utvikling av egenledelsesfunksjonene; planlegging, organisering, arbeidshukommelse, fleksibilitet, selvregulering, selvmonitorering, igangsetting. De ansatte tilrettelegger for et variert og rikt lekemiljø og deltar i barnas lek.

Slik arbeider vi med Barnet først

Barnehageårene er en svært betydningsfull periode for barnas utvikling, både sosialt, emosjonelt, kognitivt, språklig og motorisk. Barnehagen har en avgjørende rolle i å tilrettelegge for et omsorgs- og læringsmiljø av høy kvalitet. FUS barnehagenes slagord, «Barnet først» innebærer at alt vi gjør skal være for barnets beste. For å sikre at alle ansatte jobber på denne måten, har vi flere ganger i året observasjon av kvaliteten på samspillet mellom personalet og barna. Både vår egen sertifiserte CLASS observatør og eksterne CLASS observatører observerer og veileder personalet. CLASS er dessuten et tema på alle personalmøter vi har, og vi jobber jevnlig med øvelser innen Tuning Into Kids for å bli de beste emosjonsveilederne vi kan.

BARNET FØRST!

LEK OG LÆRING

«I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre.»

(Rammeplanen 2017, s. 22)

Leken skal være en svært sentral del av hverdagen i Bakarvågen. Hos oss kommer leken først! Å leke er verdifullt for barn, det gir mye glede å leke. Det er via lek barna tilegner seg sosiale ferdigheter, egenledelses-, mestrings- og handlingsstrategier. Gjennom leken kan barna også bearbeide opplevelser og utforske forskjellige sider ved livet. Barnehagen skal bidra til å forberede barnet for livslangt læringsløp. Barn skal blant annet utvikle språket sitt, lære å lytte, ta hensyn, hjelpe andre og hevde seg selv. Disse læringsprosessene skjer i leken, og derfor blir leken vårt viktigste middel for å oppnå læringsmålene våre. For å ivareta leken i Bakarvågen, er det viktig at vi er åpne for barnas initiativ. Lekende voksne som er deltakende i lek, og som selv tar initiativ til en "barnslig lek", er noe barna virkelig setter pris på. For at vi voksne skal kunne delta og bidra i barnas læreprosess, må vi møte barna på deres område, nemlig gjennom leken.

Vi mener at barna i mange situasjoner vil lære mest av selv å erfare, fremfor at vi voksne er belærende og tvinger frem beslutninger som barna ikke forstår. John Dewey har introdusert begrepene «Learning by doing and reflection». Dewey er opptatt av hvor mye barna lærer selv, gjennom sansemessige erfaringer. Avgjørende for læringsutbyttet er da tilstedeværende voksne som reflekterer sammen med barnet i etterkant av hendelser.

Det fysiske miljøet har stor innvirkning på barna. Vi ønsker å skape rom som bidrar til kreativ lek og læring. For å oppnå dette må vi ha et lekemiljø som er tilpasset barnas behov, og derfor har fleksible løsninger som stadig er under forandring. Rommene skal gjenspeile de mennesker og den aktivitet som finner sted i rommene.





5. BARNS MEDVIRKNING

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Alle barn skal få erfare å få innflytelse på det som skjer i barnehagen på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 27).

Våre metoder for å sikre barns medvirkning:

Når barna får medvirke i forhold til sin hverdag og sitt liv handler om respekt for barna, respekt for deres følelser, meninger og tanker. Vi ønsker å skape en demokratisk hverdag i Bakarvågen der barna skal få påvirke sin egen hverdag, ved at vi lytter til verbale ønsker, vi ser det barna trenger stimulanse på og vi følger opp det de viser interesse for. Vi tar barnas interesse og medvirkning på alvor, og legger til rette for pedagogiske opplegg og aktiviteter ut ifra det. Ingen barn er for små til å medvirke. De yngste kan ikke fortelle verbalt hva de ønsker å leke, eller hva de synes er morsomt, men de kan si tydelig ifra om hva de ønsker gjennom sitt kroppsspråk eller mimikk. De smiler, peker og viser engasjement. De voksne må være tilstedeværende og observere barnas lek og interesser, og bruke det til å videreutvikle leken deres. De eldre barna kan vi ha samtaler med om hva de ønsker å gjøre. De får være med å velge mellom ulike aktiviteter. Gjennom barneintervjuer/ barnemøter kommer de videre til å få ta aktiv del i vurderingen av det vi har gjort. De skal bli oppfordret til å uttrykke egne ønsker, idéer og følelser. På denne måten opplever de at deres ideer og tanker blir tatt på alvor og de føler seg verdsatt og at deres behov tas med i betraktning. Det er viktig at barna ikke skal overlates et ansvar de ikke er rustet til å ha. Vi voksne må være større, sterkere, klokere og god (COS). Det er vi som må vurdere hvilke avgjørelser barna selv kan ta.



«SAMMEN GIR VI BARNDOMMEN VERDI, LEK OG GLEDE, HVERDAGSMAGI OG VENNEGARANTI»



6. SAMARBEID

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 29).

Våre metoder for å skape et godt foreldresamarbeid:

Foreldresamarbeid

Vi ønsker å ha et inkluderende samarbeid med foreldre, der foreldrene har god oversikt over hverdagen i barnehagen. Vi vil ha en god og åpen dialog, slik at barnet kan oppleve en helhet og kontinuitet mellom hjemmet og barnehagen. Dialogen skal preges av gjensidig respekt og åpenhet. Vi ønsker at foreldrene deltar med sin kompetanse på ulike områder, men også deler sine bekymringer og ber om veiledning dersom det er behov for det. Foreldre kjenner sine barn best, og for dem er deres barn unikt. Personalet i barnehagen har en høy faglig kompetanse om barn i tillegg til å kjenne barnet. Når vi lykkes i å forene vår kunnskap kan vi sammen møte utfordringer på en god måte. Dette tar vi hensyn til i vår kommunikasjon med foreldrene. Vi ønsker oss fornøyde foreldre, som også tør å si fra om det de mener!

For å sikre foreldres medvirkning til innholdet i barnehagen, arrangerer vi møter for foreldrerådet. Vi har også minst to møter per år i SU (samarbeidsutvalget), der både foreldre, ansatte og eierrepresentant deltar. Hvor mange møter vi har, vil imidlertid komme an på innspill fra foreldre. Foreldrene oppfordres til å si fra om det de har på hjertet, enten til pedagogisk leder, daglig leder eller foreldrekontakter. Videre har vi én gang i året brukerundersøkelse for foreldrene, som etterfølges av en tiltaksplan på områder foreldre ønsker at vi utvikler. Ved større arrangementer inviterer vi foreldrene med slik som høstfest, Lucia, dugnad og FUStival.

Hovedmål for foreldresamarbeidet:

- Å opparbeide tillit mellom foreldre/foresatte og personalet.
- At foreldre/foresatte er trygge når barnet deres er i barnehagen.
- Å få foreldre/foresatte interessert i barnehagens virksomhet og innhold.
- Å få foreldre/ foresatte aktive i samarbeidet med barnehagen.
- Å sikre foreldres/ foresattes mulighet til medvirkning.

For å oppnå dette tar personalet godt imot foresatte, og lar dem føle seg velkommen i Bakarvågen. Vi viser interesse for det foresatte sier, og tar imot alle typer tilbakemeldinger som konstruktive innspill. Vi har en viktig oppgave i å informere foresatte om små og store hendelser som skjer i løpet av dagen, og da bruker vi både MyKid og samtaler ved henting. Alle foresatte blir tilbudt to foreldresamtaler i løpet av året. I tillegg gjennomfører vi et foreldremøte om høsten og et om våren. Dersom foresatte har behov for samtaler utover dette, avtales det med pedagogiske leder.

Samarbeid med andre instanser:

Innad i kommunen har vi flere instanser som vi har et tett samarbeid med. Barnehageavdelingen, PPT (pedagogisk psykologisk tjeneste), PST (pedagogiske støttetjenester), barnevernet og helsestasjonen er noen av de vi jevnlig har møter med for å gi barna den beste oppfølgingen vi kan .

Vi har en god dialog med våre nærskoler, både for å sikre god overgang til skolen for våre førskolebarn og å gi studenter mulighet til læring. I løpet av et år har vi studenter på besøk både fra ungdomsskole, videregående og fra høyskole/ universitet. De gjennomfører observasjoner og skriver oppgaver. Alt de skriver anonymiseres. Vi ser dette som et viktig ledd i opplæring og rekruttering til yrket vårt, samtidig som vi kan få nye impulser.





7. OVERGANGER



Tilvenning i barnehagen

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldrene legge til rette for at barnet kan få en trygg og god start i barnehagen. Barnehagen skal tilpasse rutiner og organisere tid og rom slik at barnet får tid til å bli kjent, etablere relasjoner og knytte seg til personalet og til andre barn»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god og trygg tilvenning:

Som et utgangspunkt setter vi av 5 dager, og praktiserer foreldreaktiv tilvenning. Vi oppfordrer foreldre til å sette av tid til å være i barnehagen sammen med barnet sitt disse 5 dagene. Dette baserer seg på forskning som viser til at en lengre tilvenning gir lavere stressnivå for barnet, og dermed fører til en tryggere overgang fra hjemmet til barnehage.

Foreldreaktiv tilvenning innebærer at foreldre har en aktiv rolle ovenfor eget barn i tilvenningsperioden. Da skal forelderen være den trygge havnen når barnet blir kjent i et nytt miljø. I løpet av disse tilvenningsdagene vil den foresatte kunne dele kunnskaper om barnet med de ansatte, og hjelpe barnet med å bli kjent med de ansatte. Målet er at barnet gradvis erfarer at barnehagen er et fint og trygt sted å være.

Når det er mulig legger barnehagen til rette for at tilvenningen foregår i mindre grupper med 2 ansatte og 2-4 nye barn. Vi etterstreber da å sette av et eget rom til tilvenning disse dagene fra kl.10-14. Etter de 5 tilvenningsdagene lager vi en individuell plan videre for hva barnet trenger. Dersom foresatte har mulighet, oppfordrer vi til kortere dager den første tiden.
Ved oppstart i barnehagen er det like viktig at foreldre føler seg trygg på barnehagen. Barnet merker på foreldre om de er trygg eller utrygg, og vil ofte speile foreldres følelse. Så om vi har trygge foreldre, får vi lettere trygge barn. Om man som forelder ikke føler seg trygg er det viktig å være åpen om dette, slik at vi sammen kan finne tiltak som gir foreldre trygghet.

Her er noe av det du kan forvente av barnehagen FØR oppstart:

- Foreldre blir kontaktet av barnehagen for en kort samtale om forventninger rundt oppstart.
- Foreldre mottar velkomstbrev, utstyrsliste og diverse skriv fra barnehagen.
- Foreldre inviteres til foreldremøte
- Foreldre og barn inviteres til “playdate”

Startssamtale

Før oppstart i barnehagen gjennomfører vi startsamtale med foreldre. For barn som begynner i august, etterstreber vi å få tatt samtalene i juni før sommerferien. Barn som begynner senere på høsten, blir satt opp på samtale i forkant av tilvenning.

Overganger innad i barnehagen

«Personalet skal sørge for at barn og foreldre får tid og rom til å bli kjent med barna og personalet når de bytter barnegruppe»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang innad i barnehagen:

Når barnet skal flytte fra en etasje til en annen, har vi også en viktig overgang der vi må jobbe for å gjøre barna trygge til å utforske, leke og lære. Vi bruker god tid til å forberede både barn og foreldre. Vi har samtaler med barna om flyttingen, og barna besøker basen over flere dager før oppstart. Det gjennomføres overføringssamtaler mellom pedagogene i etasjene, slik at den de på basen kjenner barnets behov og vet hvordan de kan trygge barnet. Den første tiden prøver vi å la barnet ha med seg en kjent voksen.



Overgang mellom barnehage til skole

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 33).

Våre metoder for å sikre en god overgang til skolen:

Askøy kommune har utarbeidet en handlingsplan som skal kvalitetssikre leseopplæringen på Askøy. Kommunens mål er at barnehagene og skolene på Askøy skal ha en sammenheng i systematisk og forpliktende arbeid rettet mot språk, lese og skriveforberedende aktiviteter i barnehagen. Kommunen har utarbeidet et metodisk opplegg med noen utvalgte områder som vi bruker aktivt i barnehagen vår. Vi ønsker ikke å «undervise» barna, men vi skal tilrettelegge for undring, læring og lek. Barna skal vokse med barnehagen og ikke ut av barnehagen.

Bakarvågen FUS barnehage følger Askøy kommunes rutinebeskrivelse for overgang mellom barnehage-skole. Samarbeidet med skolene starter allerede på høsten, hvor det blant annet planlegges felles foreldremøte for førskolebarna i mars/april.

Barnehagen gjennomfører også overførings samtaler med foreldre til førskolebarna i mars/april, hvor en pedagog og foreldre samarbeider om innholdet i informasjonen som skal overføres til skolen.

Sosial kompetanse for førskolebarn

Vi har et mål om å ruste barn best mulig til skolestart før de forlater barnehagen vår. Vi ønsker at førskolebarna skal få mulighet til å utvikle en enorm sosial kompetanse, der de ser seg selv som en ressurs til å kunne hjelpe seg selv og andre barn. Vi ønsker å se barn som vil hjelpe andre barn, barn som trøster andre når de har det vanskelig og barn som inkluderer hverandre. For å oppnå dette, arbeider vi kontinuerlig med sosial kompetanse, der vi leker med barna og veileder i lek, emosjonsveileder dem i tråd med TiK (tuning in to kids), støtter dem i sosial problemløsning, bruk av «Sammen mot mobbing» materiale, anerkjenner prososial adferd og samtaler om sosiale spilleregler.

Førskolebarna skal kunne:

- Se barn som går alene – invitere barnet til å være med i lek.
- Trøste dersom man ser et barn som gråter eller er lei seg.
- Hjelpe barn som trenger hjelp.
- Finne en voksen dersom dem selv eller et annet barn trenger hjelp av dem.
- Bruke positivt språk til å støtte hverandre og heie hverandre fram.
- Bry seg om andre!





8. BARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET

Lærende organisasjon

«Målet med barnehagen som pedagogisk virksomhet, er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette skal barnehagen være en lærende organisasjon, og det pedagogiske arbeidet skal være begrunnet i barnehageloven og rammeplanen»

(Kunnskapsdetpartementet, 2017, s. 37).

I FUS er vi lærende barnehager. Personalet er i kontinuerlig utvikling, reflekterer over faglige og etiske problemstillinger, holder seg faglig oppdatert og er gode rollemodeller. Senge (2006) sier: "en lærende organisasjon er en organisasjon som kontinuerlig forbedrer sin evne til å skape sin egen framtid". Vi legger derfor vekt på at personalet utvikler sine evner og bygger sin kapasitet slik at barna møter omsorgsfulle og kompetente ansatte.

Våre metoder for å opprettholde en lærende organisasjon:

Vi driver jevnlig med veiledning av personalet, både gjennom CLASS observasjoner og annen veiledning satt i system i etasjene. På personalmøter, ledermøter og etasjesmøter evaluerer vi arbeidet vårt og ser på praksis med et kritisk blikk.

Personalet sendes på kurs med jevne mellomrom, og det er også mye læring i hospitering på tvers av etasjene. For å lære av barna og legge til rette for deres medvirkning har vi barnesamtaler. Foreldrene inviteres til brukerundersøkelse årlig, som etterfølges av en tiltaksplan. Internt i personalet gjennomfører vi både medarbeidersamtaler og trivselssamtaler, for å lete etter nye synsvinkler på saker/ rutiner.

PLANLEGGING

«Planlegging gir personalet grunnlag for å tenke og handle langsiktig og systematisk i det pedagogiske arbeidet. Planleggingen skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen, og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten» (Rammeplanen, 2017, s. 37).

Våre metoder for planlegging:

Vi har gode planer for å sikre kvalitet og kontinuitet i det pedagogiske arbeidet, dette er en måte å sette arbeidet vårt i system. Gjennomtenkte planer gjør det også lettere å være mer bevisst når det er rom

for/ nødvendig å endre planene. Planleggingsarbeidet utføres jevnlig på planleggingsdager, personalmøter, ledermøter, lederdager og etasjemøter. I vår årsplan setter vi opp diverse mål og arbeidsmetoder vi skal jobbe etter, og hver måned vil det kommer med mer detaljer vi Mykid. Utover planene som vi deler med foreldre, driver vi i personalgruppen med planlegging av rutiner og aktiviteter internt. Innen CLASS/ Tuning Into Kids lager vi en ny implementeringsplan hvert år. Dette gjør vi for å sikre fremdriften og å sørge for at vi setter mest krefter inn på det området der vi ser at det er stort behov. For å ivareta barns medvirkning, vil det til tider kunne bli endringer av planene.

VURDERING

«Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet. Det betyr at det pedagogiske arbeidet skal beskrives, analyseres og fortolkes ut fra barnehagens planer, barnehageloven og rammeplanen. Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget» (Rammeplanen, 2017, s. 38).

Våre metoder for vurdering:

Vurderingsarbeid er vårt fremste arbeidsredskap for å forbedre vår praksis, og vi ønsker stadig å være i utvikling. Ved observasjon av hvordan våre planer og aktiviteter påvirker barnas lek og atferd, vurderer vi hva vi ønsker å gjøre mer av og hva vi vil gjøre annerledes. I Bakarvågen er vi gode på å evaluere og vurdere i etterkant av ulike arrangementer og aktiviteter. Det er imidlertid også viktig å gjennomføre observasjoner systematisk for å fange opp det som skjer i lek og samspill i hverdagen. Vi har derfor noen perioder i året der vi prioriterer ulike observasjonsmetoder foran annet arbeid. For å sikre at viktige områder blir vurdert i løpet av året, har vi en plan for det interne vurderingsarbeidet.



DOKUMENTASJON

«Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten»

(Rammeplanen, 2017, s. 39).

Våre metoder for dokumentasjon:

Dokumentasjon kan brukes som et grunnlag for refleksjon og læring, og vi tenker derfor at vi må dokumentere vårt arbeid grundig. På denne måten er det lettere å se tilbake når vi skal vurdere. Dokumentasjonen er imidlertid også for å vise vårt pedagogiske arbeid til både foreldre, eiere, kommunen og andre samarbeidspartnere. Ukeplaner og referat fra dagen er noe av det som viser foreldre hvordan vi jobber. Det gjør også bilder og filmer som legges ut på MyKid. Vi legger hele tiden ut bilder i MyKid som viser hva vi har jobbet med siste måneden; satsingsområder, fagområder og hverdagsmagi. På veggene kan man se barnetegninger og prosjekter.

Saksliste og møtereferat dokumenterer hvordan vi prioriterer faglig, og progresjonsplaner og tiltaksplaner viser vårt arbeid. Diverse rutiner og observasjoner dokumenteres gjennom kvalitetssystemet Sammen Mot Mobbing.

Plan for vurderingsarbeidet barnehageåret 2025 - 2026:

NÅR	Hva	Område	Hvem	Hvordan
August	Sommerbarnehage	Pedagogisk innhold og organisering	Hele personalet	Personalmøte
September	Tilvenning	Foreldresamarbeid	Primærkontakter, etasjene, foreldre (MyKid)	Baseøter
	Prosess og foreløpig resultat av endringsarbeid med organisering	Organisering	Hele personalet, foreldre.	Planleggingsdag, spørreundersøkelse til ansatte og foreldre
	Barnet først	Refleksjon	Hele personalet	Planleggingsdag
Oktober	Sosialt samspill	Vennskap	Hele personalet	Observasjoner og kartlegging med sosiogram og fargekartlegging, basemøte.
November	Barns medvirkning	Trivsel	Førskolebarna/ andre barn	Barneintervju/ observasjon
Desember	Styringsdokument fra FUS	Etiske retningslinjer	Hele personalet	Personalmøte
Januar	Lek	Egenledelse	Hele personalet	Planleggingsdag
	Satsningsområdene	Tilstedeværelse Friluftsliv og fysisk aktivitet	Hele personalet	Planleggingsdag
	Brukerundersøkelse 2026	Foreldremedvirkning	Foreldre	Udirs undersøkelse
Februar	Sosialt samspill	Vennskap	Hele personalet	Fargekartlegging, sosiogram og base møter
Mars	HMS	Risikovurdering	Hele personalet	Planleggingsdag
	CLASS		Hele personalet	Planleggingsdag
April				
Mai	TIK	Hvordan fungerer kompetansehevingen	Hele personalet, CLASS observatør	Observasjon, caser basemøte
	Har vi lykkes i arbeidet med god basedrift?	Mål og innhold	Hele personalet	Personalmøte
Juni	Tema arbeid	Gjennomføring	Hele personalet	Personalmøte

Tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet for barn som trenger ekstra støtte

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 40).

Våre metoder for tilrettelegging av det allmennpedagogiske tilbudet:

I Bakarvågen har vi et ressursteam som består av daglig leder, stedfortreder og ressursteamleder. Hver 3 måned har vi møter med eksterne fagpersoner fra PPT, helsestasjon, pedagogisk støttetjeneste, BUP og barnevernet. I ressursteamet diskuterer vi ulike problemstillinger rundt barn i barnehagen. Vi ser nærmere på om observasjonene våre skal løses i barnehagen gjennom veiledning av personalet og tiltaksplaner, eller om vi skal ta opp saken anonymt i et eksternt ressursteam møte. Her får vi råd om hvordan vi kan håndtere problemstillinger videre. Vi har også ca. en gang i måneden en dag som kalles fastdag, der vi får hjelp av spesialpedagoger til å se nærmere på saker der det trengs ekstra tilrettelegging, dette gjelder både rettet mot enkeltbarn og på systemnivå (f.eks organisering).

Vi har en egen pedagog som jobber som ressursteamleder, og alt det pedagogiske arbeidet hun driver med handler om tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte og ift organisering av arbeidet. Hun er ansvarlig for observasjoner, bistår i arbeid med tiltaksplaner og eventuelle søknader, og veileder personale og foreldre. Hun blir også noen ganger med andre pedagoger på foreldresamtaler dersom det er behov for det.

Foreldre blir involvert dersom vi har bekymring i forhold til utvikling, adferd eller omsorgssvikt hos enkeltbarnet. Når det er mistanke om at barn blir utsatt for vold og/eller overgrep, har vi opplysningsplikt til barnevernet uten at foreldre blir informert.

Minoritetsspråklige barn har rett på samme tilbud som norskspråklige barn, og det er viktig at de lærer seg norsk språk. Vi har et godt samarbeid rundt disse barna internt i barnehagen, vi holder språkgrupper for de som vi ser kan ha godt utbytte av det. Under foreldresamtaler med foreldre fra minoritetsspråklige land, bruker vi tolk der vi ser at det er behov for det. Når de minoritetsspråklige barna skal begynne på skolen, har vi et tett samarbeid med skolen. Vi gjennomfører overføringssamtaler tidligere enn med andre barn, slik at skolen har god tid til å forberede seg på hvordan de kan tilpasse opplæringen.



9. BARNEHAGENS FAGOMRÅDER

Barnehagen har 7 ulike fagområder:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn



«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barnehagen skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag slik at arbeidet med fagområdene kan oppleves som en meningsfull og morsom del av barnas hverdag. Barna skal utvikle kunnskaper og ferdigheter innenfor alle fagområder gjennom undring, utforsking og skapende aktiviteter»

(Kunnskapsdepartementet, 2017, s. 47).

KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST

Mål:

- Barna i Bakarvågen FUS barnehage skal få uttrykke sine følelser, tanker, meninger og erfaringer på ulike måter, og de skal oppleve at de blir tatt på alvor.
- De skal lære seg hvordan de kan bruke språket til å skape relasjoner, delta i lek og å løse konflikter.
- Barna skal videreutvikle sin begrepsforståelse og bruke et variert ordforråd.
- Barna skal leke, improvisere og eksperimentere med rim, rytme, lyder og ord.

1-2 ÅR	3-4 ÅR	5-6 ÅR
Regler, rytme og sanger. Billedbøker og pekebøker, oppleve glede ved å bli lest for. Lytte til og gjenkjenne lyder. Bruke konkreter for å visualisere og støtte barnet til å gjøre seg kjent med begreper. Aktiv bruk av ord og beskrivelse av handling. For eksempel: "Vi tar armen inn i jakken" og "Til slutt tar vi luen på hodet!". Hjelpe barna å sette ord på følelser. Enkel dramatisering. Begynnende erfaring med tekniske hjelpemiddel	Leke med språket, f. eks. bruke rim, regler og rytme. Høytlesing fra billedbøker og eventyr. Bruke konkreter. Lytte til hverandre. Vente på tur. Sanseleker som utfordrer hørsel, syn, hukommelse og taktilsans. Lytte til lyder og fortelle hva de hører. "Kims lek", (hukommelse), føle og beskrive (myk, kald, hard, ru osv..) Bruke preposisjoner, adjektiv, overbegrep og fargenavn. Øve på å løse konflikter o.l. ved bruk av ord og samtale. Aktiv bruk av rollelek for å stimulere hverandre språklig. Hjelpe barna å kommunisere egne følelser på en god måte. Begynnende erfaring med lyd og lydopptak. «Lekeskrive» på nettbrett/ PC.	Bruk av språkleker og "Språksprell". Lek med bokstaver, lyder og tallbegrep. Rime og lage gåter. Gi barna kjennskap til alfabetet og skrevet tekst. «Lekeskrive» og øve på å skrive navnet sitt. Sanger med flere vers. Oppmuntre til å fortelle om opplevelser og erfaringer, og sette ord på følelser og meninger. Fortelle vitser sammen med barna, bruke humor. Mye rollelek, det blir ofte mer variert og komplisert tale. Høytlesing og eventyr, bruk av konkreter. Delta i fotografering og bildebehandling, og lære om digital dømmekraft.

«...skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.»
(Rammeplanen 2017)

KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE

Mål:

- Barna skal utvikle grunnleggende motoriske ferdigheter og en positiv selvoppfatning.
- Vi skal stimulere til utvikling av de ulike sansene.
- Å gi barna kjennskap til sin egen kropp, egne ferdigheter og kunne vurdere risikoer og bli kjent med egne grenser.
- Å stimulere til finmotorisk utvikling ved å legge til rette for roligere aktiviteter der de må bruke fingrene.
- Barna skal ha et sunt og variert kosthold, og oppmuntres til å smake på ny mat.
- Barna skal lære seg gode rutiner for renslighet.

1-2 ÅR	3-4 ÅR	5-6 ÅR
Bli kjent med egen kropp og bevegelsesmuligheter, også behovet for å hvile. Lek og bevegelsesglede ute og inne, grunnleggende bevegelser. Tumlelek på gulv, puter og madrasser, lek med ball. Gå turer i nærmiljøet, bevege seg på ulike underlag. Ute i frisk luft hver dag. Bevegelsessanger. Bruke puslespill med store knotter, duploklosser og "puttekasse". Utvikle et positivt forhold til mat og måltider, aktiv deltakelse ved måltidene. Stellesituasjonen skal oppleves positivt og barna er delaktige.	Øve på grunnleggende bevegelser som f.eks. rulle forlengs, rulle sidelengs, hoppe og gå på tær. Allsidige aktivitetsopplegg gjennom f. eks. hinderløype, der man må veksle mellom klatring, åling, hopping, snurre rundt etc. Bruke kroppen aktivt både inne og ute i naturen i alle årstidene og oppleve glede ved det. Nye utfordringer ved å gå på lengre turer. Finmotoriske aktiviteter som f. eks klippe, lime og perle. Øve på å smøre mat og helle melk selv, delta i matlaging. Gode matvaner, få innsikt i at noe mat er bra for kroppen og annen mat er ikke så bra. Selvstendighetstrening i av og på kledning, lære gode rutiner innen håndvask og personlig hygiene.	Gode erfaringer med å være ute i naturen og med å utfordre seg selv fysisk, f.eks. delta i sanseløype, klatre og balansere. Øve på bedre kroppsbeherskelse, gjennom for eksempel å stå på hender og hode, eller øve på å slå hjul. Gå på lengre turer, f. eks. til Stoltzekleiven. Tegne etter streker, fargelegge innenfor streker. Tørre å smake på ny og ukjent mat. Innsikt i laging av ulike matretter, hjelpe til med oppvask. Beherske av- og påkledning og holde orden i egne klær. Selvstendighetstrening, beherske å gå på do og vaske hendene ordentlig. Ha et forhold til personlig hygiene. Ha grunnleggende kunnskap om hvilken mat som er sunn/ usunn.

«Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse.»
(Rammeplanen 2017)

KUNST, KULTUR OG KREATIVITET

Mål:

- Å legge til rette for at barna skal få prøve ut sin kreativitet på ulike og varierte måter.
- Å opprettholde gamle norske tradisjoner (musikk, mat, kunst, eventyr etc.).
- Å gi barna kjennskap til det flerkulturelle samfunnet vi lever i; "en smak av verden".

1-2 ÅR	3-4 ÅR	5-6 ÅR
Gjøre barna kjent med å bruke tegneblyanter, malepensel, fingermaling. Bruke materiell til 3.dimensjonale uttrykk f.eks. plastelina og trolldeig. Forme i sand og snø. Førstehåndserfaring med instrumenter. Spille musikk og legge til rette for dans og bevegelsesglede. Bli kjent med ulike typer sang og musikk. Kunne delta i enkle sanger og bevegelsessanger. Legge til rette for utvikling av fantasi og skaperglede. De voksne forteller og dramatiserer enkle folkeeventyr.	Kunne primærfargene; rød, gul og blå. Formingsaktiviteter som f.eks tegning, maling og veving. Lære nye sanger. Spille på instrumenter. Lytte, danse og bevege seg til musikk. Få delta i dramatisering av enkle fortellinger. Lytte til eventyr og bøker. Få øvelse i å bruke fantasi og kreativitet gjennom skapende virksomhet og den frie leken/rollelek. Gi barna et forhold til kunst og kultur gjennom besøk på utstillinger, teater osv.	Jobbe målrettet med blyantgrepet. Kjennskap til å blande og bruke primærfargene i skapende arbeid. Male på ulike materiell. Kjenne igjen følelsesuttrykk i musikk, drama og kunst. Velge egne uttrykk i tegning og forming. Kunne uttrykke seg estetisk gjennom tegning, dans, drama og sang. Ha et kreativt forhold til musikk og tekst gjennom f.eks. å skape egne sanger og fortellinger. Tørre og stå frem i gruppen. Kunne delta i rollespill. Leke sangleker/ «inn-til-veggen» leker.

«Barnehagen skal legge til rette for samhørighet og kreativitet ved å bidra til at barna får være sammen om å oppleve og skape kunstneriske og kulturelle uttrykk.»
(Rammeplanen 2017)

NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI

Mål:

- Å gi barna positive opplevelser og holdninger til friluftsliv og turer i ulendt terreng.
- Å gi barna grunnleggende erfaringer og kunnskaper om planter og dyreliv i nærmiljøet
- Å gi barna en forståelse av de ulike årstidene og hvilke endringer som skjer i naturen.
- Å gi barna en forståelse av at naturen blir påvirket av menneskers handlinger.
- Å gi barna positive opplevelser og pirre deres nysgjerrighet ved tekniske eksperimenter.

1-2 ÅR	3-4 ÅR	5-6 ÅR
Utforske barnehagens uteområde og nærområde. Turer i nærmiljøet. Bli kjent med småkryp, dyr, fugler og lære deres lyder. Oppleve glede og undring ved å være ute i ulikt vær til ulike årstider. Gi barna mulighet og ro til å bruke sansene ute. Ta steiner, pinner, kongler og annet naturmateriale med i lek. Bli kjent med sand, vann, snø og søle. Lære navn på de mest kjente dyrene.	Lære om endringene i naturen gjennom årstidenes gang. Studere vær, temperatur og nedbør. Bruke naturmateriale fra forskjellige årstider gjennom formingsaktiviteter. Studere og undre oss sammen om ting i naturen, f.eks. planter, insekter, fugler og dyrespor. Lære noen navn på ulike fugler og småkryp. Få begynnende kjennskap til at alt liv i naturen er i en gjensidig avhengighet. Lære seg gode holdninger og respekt for naturen. Bruke hammer og spiker, etter hvert kniv.	Vite hvordan vi ferdes i naturen. Kunne orientere seg. Føle glede over å kunne ferdes i naturen, og ha et ønske om å tilegne seg mer kunnskap og ferdigheter om naturen. Kunne kle seg etter været. Kjenne navn på de vanligste trær, planter, dyr, fugler og småkryp i nærmiljøet. Få kjennskap til og kunnskap om spiselige og giftige vekster i naturen. Kjenne igjen former ute i naturen (overføre kunnskap). Samtale om hva vi kan gjøre for å ta vare på naturen.

«Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og få erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.»
(Rammeplanen 2017)

ETIKK, RELIGION OG FILOSOFI

Mål :

- Barna skal få kjennskap til ulike kulturer og religioner.
- Barna skal få kjennskap til grunnleggende kristne verdier og holdninger.
- Barna skal lære seg at hvert individ er unikt, og respekt for at vi er forskjellige.
- Barna skal bli oppmuntret til å undre seg og filosofere over livets små og store underfundigheter.
- Barna skal få oppleve å være delaktig i markering av høytider og merkedager fra ulike religioner og kulturer.

1-2 ÅR	3-4 ÅR	5-6 ÅR
Barnet skal få satt ord på følelser. Barnet skal oppleve seg sett, hørt og forstått. Barnet er opptatt av «min og din» og skal få bekreftelse på dette. Samtidig øver vi på å dele. De små observerer, tenker og filosoferer mye, og de voksne skal hjelpe til å sette ord på det de ser og opplever. Enkel undring over hverdagsaktiviteter. Øve på enkel bordskikk som å si takk for maten og rydde av kopp og fat etter måltid. Markere høytider. Barnet skal, gjennom det de viser interesse for, få medvirke til innholdet i barnehagen.	Jobbe med vennskap og fokusere på prososial atferd. Bl. a. å respektere andre, si positive ting til hverandre og hjelpe hverandre. Se egne og andres følelser og behov. Utvikle evne til å løse konflikter. Få innsikt, bidra til forståelse, og utvikle sin toleranse for andre kulturer og levemåter. Utvikle evnen til å stille spørsmål, resonnere og undre seg. Barna skal få kjennskap til høytider og tradisjoner.	Kunne undre seg og utforske eksistensielle, etiske og filosofiske spørsmål. Føre samtaler om egne tanker rundt grunnleggende normer og verdier i livet. Respektere og akseptere mangfold. Jobbe med vennskap. Utvikle interesse og aksept for likheter og ulikheter hos hverandre. Ha forventninger om å bli sett, hørt og forstått av omgivelsene. Begynnende forståelse for den enkeltes rettigheter og likeverd. Ansvar for å hjelpe til med forberedelser til diverse høytider og tradisjoner. Være delaktig ut fra eget ønske i markeringen av de ulike høytidene.

«Fagområdet retter særlig oppmerksomhet mot barnehagens samfunnsmandat og verdigrunnlag i et samfunn preget av livssynsmangfold.»
(Rammeplanen 2017)

NÆRMILJØ OG SAMFUNN

Mål

- Barna skal få føle tilhørighet til Askøy og få kjennskap til lokale historiske begivenheter.
- Vi skal lære dem å orientere seg i nærmiljøet. Hva finnes der?
- Vi skal fortelle dem om noe av det som foregår i samfunnet, og gjøre dem oppmerksom på at det finnes et liv utenfor barnehageporten.

1-2 ÅR	3-4 ÅR	5-6 ÅR
Bli kjent med barnehagen inne og på uteområdet. Gå tur i nærområdet og bli kjent med nærmiljøet. Opprop, navnesanger, samling og div. andre aktiviteter for å utvikle gruppefølelse og samhold. Bli kjent med ulike tradisjoner Lære navn på øyen vi bor på, barnehagen og barn og voksne som er her.	Lære navn på gater, steder og hus i byen vår/nærmiljøet vårt. Besøke steder i nærområdet. Lære noen enkle trafikkregler. Bli kjent med lokalkultur og samisk kultur. Få kjennskap til norske eventyr. Erfare at de selv og andre er med på å påvirke andre, og at alle er viktig for felleskapet. Barna skal oppleve at de får medvirke til innholdet i barnehagen Lære å inkludere andre. Bidra til fellesskapet, ved å rydde og hjelpe til på andre måter.	Vite hvor en selv bor og kunne gateadressen sin. Bruke sansene til å utforske nærmiljøet og verden omkring oss. Stille spørsmål, samtale og filosofere rundt naturopplevelser og hendelser som skjer i samfunnet. Bli kjent med lokalkultur og samisk kultur. Utvikle forståelse for ulike tradisjoner og skikker. Bli kjent med skolen som institusjon.

«Gjennom utforsking, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til å gjøre barna kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.»
(Rammeplanen 2017)

ANTALL, ROM OG FORM

Mål:

- Å gjøre barna nysgjerrige på tall og telling.
- At barna skal forstå sammenligninger, som større enn og mindre enn.
- At barna selv tar i bruk ulike matematiske begreper
- At de får erfaringer med å løse problemstillinger, og opplever matematikkglede.
- At de blir nysgjerrige på og gjenkjenner egenskaper ved former og mønster.
- At barna bruker kroppen og sansene til å utvikle romforståelse.

1-2 ÅR	3-4 ÅR	5-6 ÅR
Ved å bruke førstehåndserfaring gjør vi barna kjent med begrepene stor og liten Bli kjent med førmatematiske begreper i daglige gjøremål: under, over, inni, oppå, stor, liten, kort, lang. Skille mellom ulike former. Orientere seg i rommene, følge retning, f. eks. rundt i ring. Skille mellom en og mange. Telle mennesker og ting sammen med barna. Enkle puslespill og «putteboks» (riktig form til riktig hull), konstruksjonslek m klosser. Sansestimulering; føle, kjenne, ta på.	Øve på å telle gjenstander, barn osv. Peke og telle til 5. Kunne telle-ramse til 10. Oppfatte antall gjenstander opp til 3-5 uten å måtte telle (f. eks. antall øyne på terningen). Bli kjent med matematiske begreper som trekant, sirkel osv. Puslespill og spill som f. eks. Memory. Følge instruksjoner og bruke førmatematiske plasseringsord som under, over, midten etc. Snakke om likheter og ulikheter, sortere etter egenskaper størrelse og farge.	Peke og telle til 10. Ha kjennskap til tallrekken og enkle regnestrategier. Bruke terninger og blikk-telle til 6. Bli kjent med hvordan man flytter brikker, riktig antall ruter ved spill. Kunne matematiske begreper som trekant, sirkel osv. Kjenne til klokka og tid. Tilegne seg tidsbegreper f eks. i dag, i går, i morgen, før og etter. Kopiere og lage mønster, leke med mønster ved for eksempel å perle. Kjenne til motsatte begreper som størst – minst, yngst – eldst osv. og abstrakte begreper som tung – lett. Bli kjent med måleenheter som meter, cm, grader, liter osv. Erfare retninger: Høyre/venstre

«Arbeid med fagområdet skal stimulere barnas undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsing.»
(Rammeplanen 2017)





KONTAKTINFORMASJON

Barnehagens adresse:
Bakarvågen FUS barnehage
Storskarhaugen 6
5305 Florvåg

Daglig leder:Klara S Vik

E-post: dl.bakarvagen@bhg.no
Telefon (sentralbord): 977 17 006

NOTATER:

@BAKARVAGENFUS

Kunnskapsdepartementet. (2017).
Rammeplan for barnehagen: Forskrift om rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver.
Hentet fra https://www.udir.no